

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Nacrt

P.Z. br. _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU
NA DOBIT S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA
(EU)**

Zagreb, veljača 2012.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

a) Ocjena stanja

Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08 i 80/10; dalje u tekstu: Zakon) u primjeni je od 1. siječnja 2005. te se od tada pri isplati dividendi i udjela u dobiti inozemnim pravnim osobama ne obračunava i ne plaća porez po odbitku. Neoporezivanje dividendi i udjela u dobiti porezom po odbitku pri isplati inozemnim pravnim osobama propisano je temeljem usklađivanja s Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11), odnosno izjednačavanjem s poreznim tretmanom pri isplati dividendi i udjela u dobiti koje se u slučaju isplate fizičkim osobama ne smatraju dohotkom.

Uvođenje oporezivanja porezom po odbitku dividendi i udjela u dobiti koje se isplaćuju inozemnim pravnim osobama potrebno je uskladiti s Direktivama Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ koje propisuju način oporezivanja dividendi i udjela u dobiti između matičnih društava i povezanih društava iz različitih država članica Europske unije, a koje obvezno primjenjuju sve članice Europske unije, stoga prijedlog Zakona sadrži odredbe koje će stupiti na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Zakonom o dopunama Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 146/08) koji stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji sadrži posebne odredbe kojima se sustav poreza na dobit uskladio s Direktivom Vijeća 90/434/EEZ, Direktivom Vijeća 2005/19/EZ, Direktiva 90/434/EEZ, te s Direktivom Vijeća 2003/49/EZ. Međutim pri donošenju naprijed navedenog Zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit, budući da su prema tada važećim odredbama Zakona o porezu na dobit (od 2005. godine) dividende i udjeli u dobiti bile oslobođene od oporezivanja (članak 6. i 31. Zakona o porezu na dobit), nije bilo potrebe za usklađivanjem s Direktivama Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ stoga se zbog predloženih promjena sada provodi i usklađivanje s navedenim Direktivama Vijeća.

Usporedno s uvođenjem obveze plaćanja poreza po odbitku na dividende i udjela u dobiti prilikom isplate inozemnim pravnim osobama, uvode se promjene u odredbe o utvrđivanju osnovice poreza na dobit na način da se ista smanjuje za iznos ostvarene dobiti kojom se povećava temeljni kapital društva sukladno posebnim propisima.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Cilj predloženih izmjena i dopuna važećeg Zakona je poticanje investicija koje će dovesti, između ostalog, i do povećanja zaposlenosti, kao i do gospodarskog rasta, a zbog propisivanja mogućnosti smanjenja osnovice poreza na dobit ali isključivo u slučaju kada se ostvarena dobit poreznog razdoblja koristi za povećanje temeljnog kapitala društva na način i pod uvjetima iz Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 52/00 – Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09 i 152/11 – pročišćeni tekst).

Zakonom se propisuju i odredbe o oporezivanju dividendi i udjela u dobiti koje se isplaćuju inozemnim pravnim osobama primjenom stope od 12%. Međutim zbog primjene ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i Direktiva Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ, porez po odbitku pri isplati dividendi i udjela u dobiti u nekim slučajevima će se plaćati prema nižim stopama ili će određeni primatelji biti oslobođeni od plaćanja poreza po odbitku pri isplati dividenda i udjela u dobiti.

Predložene izmjene Zakona odnose se na usklađivanja s izmjenama u Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, u Zakonu o porezu na dohodak ali i na izmjene koje su nastale u Smjernicama OECD-a kada se određuju metode sukladno kojim se utvrđuju cijene i drugi poslovni odnosi između povezanih osoba.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Izmjenama i dopunama ovoga Zakona istovremeno će doći do povećanja i smanjenja poreznih prihoda na godišnjoj razini. Procijenjeno je da će zbog izmjena Zakona doći do povećanja poreznih prihoda za oko 220 milijuna kuna na godišnjoj razini zbog uvođenja obveze plaćanja poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti. Odnosno procijenjeno je da u budućim razdobljima može doći do smanjenja poreznih prihoda za oko 2,2 milijarde kuna na godišnjoj razini zbog smanjenja osnovice poreza na dobit za dio ostvarene dobiti kojom se poveća temeljni kapital društva sukladno posebnim propisima. Međutim, izmjene i dopune ovoga Zakona imaju za cilj povećanje investicija, između ostalog, sa svrhom otvaranja novih radnih mjesta, te poticanja gospodarskih aktivnosti koje će u konačnici u budućim razdobljima povećati porezne prihode.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 6/02, 41/02 i 86/08), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da se isti usklađuje s Direktivama Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ te radi izjednačavanja postupka oporezivanja dividendi i udjela u dobiti kod pravnih i fizičkih osoba; kao i zbog poticanja investicija.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08 i 80/10) u članku 6. stavku 1. u točki 5. na kraju rečenice briše se točka, stavlja zarez i dodaje točka 6. koja glasi:

„6. za iznos ostvarene dobiti kojom se povećava temeljni kapital društva sukladno posebnim propisima.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„(5) Porezni obveznik koji smanjuje poreznu osnovicu sukladno stavku 1. točki 6. ovoga članka mora u roku od šest mjeseci nakon isteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave dokaz da je izvršio povećanje temeljnog kapitala i to ostvarenom dobiti poreznog razdoblja za koje je iskazao smanjenje porezne osnovice.

(6) Pravo na smanjenje osnovice poreza na dobit iz stavka 1. točke 6. ovoga članka neće se primijeniti ako je razvidno da je povećanje temeljnog kapitala društva izvršeno s ciljem utaje poreza ili izbjegavanja plaćanja poreza.

(7) Način provedbe stavka 1. točke 6. i stavaka 5. i 6. ovoga članka propisuje ministar financija.“

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa slijedećim aktima Europske unije:

- Direktiva Vijeća 90/435/EEZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i povezana društva iz različitih država članica (SL L 225, 20.08.1990.),
- Direktiva Vijeća 2003/123/EZ od 22. prosinca 2003. kojom se mijenja Direktiva 90/435/EEZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i povezana društva iz različitih država članica (SL L 007, 13.01.2004.),
- Direktiva Vijeća 2006/98/EZ o prilagodbama određenih Direktiva u području oporezivanja, iz razloga pristupanja Bugarske i Rumunjske (SL L 363, 20.12.2006.).

Članak 3.

U članku 7. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona povećava se:

1. za rashode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako su bili iskazani u rashodima,
2. za svotu amortizacije iznad svota propisanih u članku 12. ovoga Zakona,
3. za 70% troškova reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškova odmora, športa, rekreacije i razonode, zakupa automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor), u visini troškova nastalih iz poslovnog odnosa s poslovnim partnerom,
4. za 30% troškova, osim troškova osiguranja i kamata, nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća,
5. za manjkove na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak,
6. za troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja,

7. za kazne koje izriče mjerodavno tijelo,
8. za zatezne kamate između povezanih osoba,
9. za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti,
10. za darovanja iznad svote iz stavka 7. i 8. ovoga članka,
11. za kamate koje nisu porezno priznati rashod prema odredbama ovoga Zakona,
12. za rashode utvrđene u postupku nadzora s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima koji su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama,
13. za sve druge rashode koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice na koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu.“

U stavku 6. riječi: „do 80,00 kuna pojedinačne vrijednosti“ zamjenjuju se riječima: „ako je njihova pojedinačna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost do 80,00 kuna.“.

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. riječi: „više od 120 dana,“ zamjenjuju se riječima: „više od 60 dana,“.

Članak 5.

Članak 10a. mijenja se i glasi:

„Ako je tijekom poreznog razdoblja fizičkoj osobi isplaćen predujam dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma, tada se nastala razlika smatra primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak“.

Članak 6.

U članku 13. stavku 3. točki a) rečenica: „Kad je moguće provesti odgovarajuće usporedne analize, ova metoda ima prednost pred ostalim metodama navedenim u ovom članku.“ briše se.

Članak 7.

U članku 31. stavku 4. iza riječi: „kamate“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „dividende, udjele u dobiti“.

U stavku 7. na kraju rečenice briše se točka i dodaju riječi: „osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 12%.“.

Članak 8.

Iza članka 31.d dodaje se naslov i članak 31.e koji glase:

„3. Oporezivanje dividendi i udjela u dobiti između matičnih društava i povezanih društava iz različitih država članica

Članak 31.e

(1) Porez po odbitku na dividende i udjele u dobiti iz članka 31. stavka 4. i 7. ovoga Zakona ne plaća se kada se dividende i udjeli u dobiti isplaćuju društvu koje ima jedan od oblika na koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična društva i povezana društva iz različitih država članica EU, ako:

1. primatelj dividende ili udjela u dobiti ima najmanje 10% udjela u kapitalu društva koje isplaćuje dividendu ili udio u dobiti,
2. ako najniži postotak udjela iz točke 1. ovoga stavka ima u neprekidnom razdoblju od 24 mjeseca.

(2) Primatelj iz stavka 1. ovoga članka je društvo:

1. koje ima jedan od oblika na koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična društva i povezana društva iz različitih država članica EU, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija,
2. koje je rezident države članice EU u skladu s pravom te države i ne odnosi se na rezidente izvan EU prema međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, zaključenih s državama nečlanicama,
3. je obveznik jednog od poreza za koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična društva i povezana društva iz različitih država članica EU, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija. Navedeno se ne odnosi na društva koja su oslobođena plaćanja poreza ili imaju mogućnost izbora.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se ako je razvidno da isplata dividendi ili udjela u dobiti za glavni cilj ili jedan od glavnih ciljeva ima utaju poreza ili izbjegavanje poreza.

(4) Način provedbe ovoga članka propisuje ministar financija.“

Članak 9.

(1) Odredbe članka 1. ovoga Zakona primjenjuju se u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2012. godinu.

(2) Odredbe članka 4. ovoga Zakona primjenjuju se za potraživanja nastala od 1. ožujka 2012.

(3) Odredbe članka 7. ovoga Zakona primjenjuju se pri isplati dividendi i udjela u dobiti, koji se isplaćuju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osim u slučaju isplate dividendi i udjela u dobiti koji su ostvareni do 31. prosinca 2000. bez obzira kada se isplaćuju.

(4) Ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 37. Zakona o porezu na dobit s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 10.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. ožujka 2012., osim odredbe članka 1. ovoga Zakona koja stupa na snagu 1. siječnja 2013., te odredbe članka 8. ovoga Zakona koja stupa na snagu na dan prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predlaže se da se osnovica poreza na dobit može smanjiti isključivo kada se ostvarena dobit poreznog razdoblja koristi za povećanje temeljnog kapitala sukladno posebnim propisima odnosno Zakonu o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 52/00 – Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09 i 152/11 – pročišćeni tekst). Porezni obveznik koji smanjuje poreznu osnovicu na predloženi način mora u roku od šest mjeseci nakon isteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave dokaz da je izvršio povećanje temeljnog kapitala i to ostvarenom dobiti poreznog razdoblja za koje je iskazao smanjenje porezne osnovice. Međutim, takvo pravo na smanjenje osnovice poreza na dobit neće se primijeniti ako se naknadno utvrdi da je povećanje temeljnog kapitala društva izvršeno s ciljem utaje poreza ili izbjegavanja plaćanja poreza.

Uz članak 2.

Navodi se akt Europske unije odnosno Direktive Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ o zajedničkom sustavu oporezivanja matičnih društava i povezanih društava u različitim državama članicama, a čije odredbe sadrži ovaj Zakon.

Uz članak 3.

Nomotehničko uređenje članka 7. stavka 1. točke 11. i 12. Zakona. Naime, u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 80/10) došlo je do nejasnoća u nomotehnici, stoga se predlažu navedene odredbe radi otklanjanja istih. Nadalje, propisuje se da se troškovima reprezentacije ne smatra davanje robe i proizvoda iz asortimana poreznoga obveznika potrošačima ako je njihova pojedinačna vrijednost do 80,00 bez poreza na dodanu vrijednost.

Uz članak 4.

Predlaže se da vrijednosna usklađenja po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, budu priznata kao rashod ako je od dospjeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 60 dana (umjesto dosadašnjeg roka od 120 dana), a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Isto se predlaže radi usklađivanja sa Zakonom o rokovima ispunjenja novčanih obveza („Narodne novine“, br. 125/11). Navedenim skraćivanjem roka za priznavanjem vrijednosnog usklađivanja povećava se iznos porezno priznatog rashoda u slučajevima kada potraživanja nisu naplaćena.

Uz članak 5.

Usklađenje zbog uvođenja oporezivanja dohotka od dividendi i udjela u dobiti i propisima o oporezivanju dohotka od kapitala. Sada se nastala razlika koja nastaje u iznimnim slučajevima kada fizičke osobe tijekom poreznog razdoblja predujme udjel u dobiti, a dobit istekom poreznog razdoblja ne bude dostatna za pokriće predujma te se ta razlika oporezuje kao dohodak od kapitala po stopi od 40%.

Uz članak 6.

Predlaže se brisanje odredbi prema kojoj se bez uvažavanja drugih klasičnih metoda daje isključiva prednost metodi usporedivih nekontroliranih cijena između povezanih osoba rezidenata i nerezidenata, stoga što nove smjernice OECD-a, predlažu drugačiji način davanja prednosti određenim metodama prema kojim se utvrđuju i porezno priznaju cijene i drugi odnosi između povezanih osoba.

Uz članak 7.

Uvodi se plaćanje poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti koje se isplaćuju inozemnim pravnim osobama i to po stopi od 12%.

Uz članak 8.

Budući da se ovim prijedlogom Zakona predlaže oporezivanje dividendi i udjela u dobiti porezom po odbitku koje se isplaćuju inozemnim pravnim osobama, potrebno je sustav poreza na dobit uskladiti s Direktivama Vijeća 90/435/EEZ, 2003/123/EZ i 2006/98/EZ koje predviđaju određena oslobođenja od tog poreza između povezanih društava pod propisanim uvjetima. Navedene Direktive obvezno primjenjuju članice Europske unije stoga će predložene odredbe stupiti na snagu s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se da se odredbe o smanjenju porezne osnovice iz članka 1. ovoga Zakona primjenjuju u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2012. godinu, a članak 4. Zakona primjenjuje se za potraživanja nastala od 1. ožujka 2012. Nadalje, ne oporezuju se samo dividende i udjeli u dobiti koje su ostvarene do 31. prosinca 2000. bez obzira kada se isplaćuju. Isto tako, ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 37. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08 i 80/10) s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona 1. ožujka 2012. osim odredbe članka 1. koja stupa na snagu 1. siječnja 2013., te odredbe članka 8. ovoga Zakona za koju se propisuje stupanje na snagu s danom prijema Republike Hrvatske Europskoj uniji.

TEKST ODREDBI ZAKONA O POREZU NA DOBIT („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08 i 80/10) KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 6.

(1) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona smanjuje se:

1. za prihode od dividendi i udjela u dobiti,
2. za prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani dobiti) ako su bili uključeni u poreznu osnovicu,
3. za prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu, a nisu isključena iz porezne osnovice kao porezno priznati rashod,
4. za svotu amortizacije koja nije bila porezno priznata u ranijim razdobljima do vrijednosti propisane u članku 12. ovoga Zakona,
5. za svotu poticaja u obliku poreznog oslobođenja ili olakšice sukladno posebnim propisima.

(2) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona može se smanjiti za rashode ranijih razdoblja koji su bili uključeni u poreznu osnovicu.

(3) Za svote iz stavka 1. ovoga članka može se iskazati porezni gubitak, odnosno gubitak se može povećati.

(4) Poticaji iz stavka 1. točke 5. ovoga članka koji sadrže državnu potporu moraju biti odobreni sukladno posebnim propisima o državnim potporama.

Članak 7.

(1) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona povećava se:

1. za rashode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako su bili iskazani u rashodima,
2. za svotu amortizacije iznad svota propisanih u članku 12. ovoga Zakona,
3. za 70% troškova reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškova odmora, športa, rekreacije i razonode, zakupa automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor), u visini troškova nastalih iz poslovnog odnosa s poslovnim partnerom,
4. za 30% troškova, osim troškova osiguranja i kamata, nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća,
5. za manjkove na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak,
6. za troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja,
7. za kazne koje izriče mjerodavno tijelo,
8. za zatezne kamate između povezanih osoba,
9. za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti,
10. za darovanja iznad svote iz stavka 7. i 8. ovoga članka.
11. za rashode utvrđene u postupku nadzora s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima koji su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama,
13. za sve druge rashode koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice na koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu.

(2) Za rashode iz stavka 1. ovoga članka, osim za rashode iz točke 9. i 12. toga stavka, ne povećava se porezna osnovica kada se sukladno Zakonu o porezu na dohodak obračunava i plaća porez na dohodak.

(4) Brisan.

(5) Brisan.

(6) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, ne smatraju se reprezentacijom proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju«, te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, upaljači, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, ne smatraju se reprezentacijom do 80,00 kuna pojedinačne vrijednosti.

(7) Darovanjima iz stavka 1. točke 10. ovoga članka smatraju se darovanja u naravi ili novcu, učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, ako su veća od 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Iznimno, svota može biti i veća od 2% prihoda prethodne godine ako je dana prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija.

(8) U darovanja iz stavka 7. ovoga članka spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala) rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje odnosno plaćanje troškova obavljeno na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava.

(9) Porezna osnovica povećava se za privremeno nepriznate rashode.

Članak 9.

(1) Vrijednosna usklađenja po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, priznaju se kao rashod ako je od dospjeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 120 dana, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Svote vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca iskazane u prethodnim poreznim razdobljima kao porezno priznati rashod uključuju se u prihode, ako do trenutka nastupa zastare prava na naplatu nije postupljeno na način propisan u stavku 2. ovoga članka.

(2) Vrijednosno usklađenje potraživanja priznaje se ako je potraživanje evidentirano u poslovnim knjigama kao prihod i ako su obavljene sve radnje za osiguranje naplate duga, pažnjom dobrog gospodarstvenika.

(3) Smatra se da su obavljene radnje iz stavka 2. ovoga članka ako su potraživanja utužena ili se zbog njih vodi ovršni postupak, ako su prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignuta nagodba s dužnikom, koji nije fizička osoba ili povezana osoba, u postupku sanacije ili stečaja.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, priznaje se otpis potraživanja, koja su zastarjela i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba.

Članak 10.a

Ako je tijekom poreznog razdoblja dioničaru, članu društva i fizičkoj osobi koja obavlja samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, isplaćen predujam dividende ili udjela u dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma ili isti nije

podmiren do dana podnošenja prijave poreza na dobit, tada se razlika koja je ostala nepodmirena, smatra primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Članak 13.

(1) Ako se između povezanih osoba u njihovim poslovnim odnosima ugovore takve cijene ili drugi uvjeti koji se razlikuju od cijena ili drugih uvjeta koji bi se ugovorili između nepovezanih osoba, tada se sva dobit u svoti u kojoj bi bila ostvarena, kad bi se radilo o odnosima između nepovezanih osoba, uključuje u poreznu osnovicu povezanih osoba.

(2) Povezanim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobe kod kojih jedna osoba sudjeluje izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu druge osobe, ili iste osobe sudjeluju izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu društva.

(3) Pri utvrđivanju i procjeni jesu li poslovni odnosi između povezanih osoba iz stavka 2. ovoga članka ugovoreni po tržišnim cijenama može se koristiti jedna od sljedećih metoda:

(a) Metoda usporedivih nekontroliranih cijena po kojoj se cijene za prodane proizvode, robu ili usluge kontroliranim poslovima uspoređuju s onima u nekontroliranim poslovima i usporedivim okolnostima. Kad je moguće provesti odgovarajuće usporedne analize, ova metoda ima prednost pred ostalim metodama navedenim u ovom članku.

(b) Metoda trgovačkih cijena po kojoj se utvrđuje cijena po kojoj se roba nabavljena od povezanih osoba prodaje nepovezanim osobama. Tako utvrđena cijena umanjuje se za odgovarajuću bruto trgovačku maržu koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Dobiveni ostatak je cijena po kojoj je roba mogla biti nabavljena od nepovezanih osoba.

(c) Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove po kojoj se prvo utvrđuju troškovi proizvoda, poluproizvoda ili usluga koje je imala osoba koja je proizvode, poluproizvode ili usluge prodala drugoj povezanoj osobi. Na tako utvrđene troškove dodaje se odgovarajuća bruto dobit koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Tako dobiveni iznos je cijena po kojoj su proizvodi, poluproizvodi ili usluge mogli biti nabavljeni od nepovezanih osoba.

(d) Metoda podjele dobiti po kojoj se eliminira učinak posebnih uvjeta na dobit u poslovima između povezanih osoba. Ova eliminacija provodi se utvrđivanjem podjele dobiti koju bi nepovezane osobe očekivale sudjelovanjem u jednom ili više poslova. Po metodi podjele dobiti, najprije se utvrđuje podjela dobiti između povezanih osoba u jednom ili više poslova u kojima te osobe sudjeluju. Nakon toga procjenjuje se podjela dobiti do koje bi došlo da su u poslu u postojećim tržišnim uvjetima sudjelovale nepovezane osobe te se tako utvrđeni udjeli u dobiti raspoređuju na povezane osobe.

(e) Metoda neto dobitka po kojoj se ispituje ostvarena neto dobit u odnosu na neku osnovu kao što su ukupni troškovi, prihodi od prodaje, imovina ili vlastiti kapital koju jedna osoba ostvaruje u poslovima s jednom ili više povezanih osoba. Tako ostvarena neto dobit uspoređuje se s neto dobitkom sličnih osoba u sličnim okolnostima.

(4) Poslovni odnosi između povezanih osoba priznat će se samo ako porezni obveznik posjeduje i na zahtjev Porezne uprave pruži podatke i informacije o povezanim osobama i poslovnim odnosima s tim osobama, metodama kojima se koristi za utvrđivanje usporedivih tržišnih cijena i razlozima za odabiranje konkretnih metoda.

(5) Odredbe ovoga članka odnose se i na povezane osobe iz stavka 2. ovoga članka koje su rezidenti ako jedna od povezanih osoba:

1. ima povlaštenu poreznu status, odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena od plaćanja poreza na dobit, ili
2. ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja.

(6) Podrobniju razradu i upute u svezi s primjenom odredaba ovoga članka donosi ministar financija.

Članak 31.

(1) Porez po odbitku u smislu ovoga Zakona jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj.

(2) Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj.

(3) Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

(4) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se na kamate te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene:

1. na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti,
2. na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija,
3. imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama.

(6) Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi od 15%.

(8) Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade iz stavka 4. ovoga članka matičnom poduzeću.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako se naknada pripisuje kao prihod tuzemnoj poslovnoj jedinici inozemnog poduzetnika, ne plaća se porez po odbitku.

(10) Porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve vrste usluga koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja u državama, osim država članica Europske unije, u kojima je opća ili prosječna nominalna stopa oporezivanja dobiti niža od 12,5%, a država je objavljena u Popisu država koji donosi ministar financija i koji se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva financija i Porezne uprave Republike Hrvatske.

Članak 31.d

(1) Odredbe članka 31.a – 31.d ovoga Zakona neće se primjenjivati ako se radi o:

1. plaćanjima koja imaju karakter raspodjele dobiti ili povrata kapitala,
2. kamata na kredite koji sadrže pravo sudjelovanja u dobiti dužnika,
3. kamata na kredite koji davatelju kredita daju pravo zamjene njegovih prava na kamate s pravom na sudjelovanje u dobiti,
4. plaćanjima iz kredita koja ne sadrže odredbe za povrat glavnice ili ako povrat glavnice dopijeva nakon 50 godina od nastanka.

(2) Ako zbog posebnog odnosa između isplatitelja i stvarnog korisnika kamata ili autorskih naknada, ili između svakog od njih i neke druge osobe, iznos kamata ili autorskih naknada je veći od iznosa koji bi bio ugovoren između isplatitelja i stvarnog korisnika da takvog odnosa nema, odredbe članka 31.a – 31.d ovoga Zakona primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema.

(3) Odredbe članka 31.a – 31.d ovoga Zakona neće se primjenjivati ako je razvidno da su isplate kamata i autorskih naknada poduzete u svrhu utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza.“